

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ В УКРАЇНІ

асп. Сидоренко Н. В., студент Мирошніченко Д.

Проблеми управління виробничим витратами завжди привертала увагу вітчизняних вчених. В умовах ринкової економіки в дослідженні ефективності управління витратами потрібно переходити від їх обліку і оцінки за попередні періоди до прогнозних оцінок їх можливої величини в перспективі. Актуальність даної теми пояснюється тим, що зараз управління витратами має бути організоване за видами діяльності підприємства і за центрами відповідальності та за місцями виникнення витрат з метою задоволення оперативних потреб управління виробництвом. Так як основною метою діяльності підприємства є отримання максимального прибутку, то досить важливим є аналіз управління витратами на підприємстві. Високу збитковість на підприємстві можна пояснити перевищенням величини витрат над величиною отриманих доходів. У такому разі слід звернути увагу на систему управління витратами на підприємствах, оскільки від ефективності цієї системи залежить прибутковість підприємства. Дослідження ефективного управління витратами особливо важливе в умовах нестабільного економічного становища країни. Управління витратами – це динамічний процес, який полягає у досягненні високого економічного результату діяльності підприємства. Цей процес не зводиться лише до зниження затрат, а поширюється на всі елементи управління.

Проблемам розвитку й удосконалення управління виробничими витратами присвячена велика кількість праць вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як: М. Т. Білуха, Б. І. Валуєв, К. Друрі, М. В. Кужельний, В.Ф.Палій, В. В. Сопко, А. Д. Шеремета та інші. Проте питання управління виробничих витрат на підприємствах все ще не розглядають на достатньому рівні та потребують подальшого вдосконалення.

На сьогодні в управлінні виробничими витратами існують наступні проблеми:

1. Не визначена структура управління витратами на продукт, що виробляється. Під час визначення якості продукції майже не враховують економічних параметрів.
2. Управління реалізується через план, який сформований за базовими витратами.
3. Здійснюється управління комплексом витрат за господарським одиницями, а не за виробами.
4. Проблема повноти та своєчасності відображення витрат у системі обліку.
5. Відсутній єдиний механізм, який би дав змогу отримувати повну інформацію про витрати на підприємстві на виготовлення продукції. Адже сама така інформація є гарантом успіху в конкурентному середовищі. Вчасне реагування на відхилення витрат від нормативних значень дасть змогу попередити зростання витрат виробництва, що прямо пропорційно впливають на собівартість продукції і прибуток підприємства.

Аналізуючи вищенаведені проблеми, ми вважаємо, що при формуванні системи управління витратами потрібно враховувати їхні особливості: динамізм витрат, тобто те, що вони постійно рухаються та змінюються; різноманіття витрат, тобто потрібно застосовувати багато методів і прийомів управління ними.

Управління витратами потрібно розглядати як комплексну систему, що забезпечує розроблення управлінських рішень, оскільки всі управлінські рішення щодо ефективного використання ресурсів взаємопов'язані та впливають на кінцеві результати підприємства.

На нашу думку, увага менеджерів і власників підприємств має бути звернена на перспективи розвитку виробництва. При цьому витрати виробництва в багатьох випадках стають основним критерієм у виборі варіантів розвитку. З метою визначення прогнозних величин витрат необхідно користуватися такою системою їх обліку в теперішньому часі, яка забезпечує надійну і повну інформацію, охоплює основні місця виникнення витрат.

Вважаємо, що необхідним є активний вплив на виробничі витрати методами регулювання, контролю, внесення своєчасних змін у процесі виробництва. Цей напрям базується на методах обліку по центрах виникнення витрат і центрах відповідальності. Його реалізація дасть можливість забезпечувати своєчасний контроль за динамікою витрат виробництва.

Інтерпретуючи вищевикладене, проблему управління витратами на сучасному підприємстві можна представити як завдання регулярного менеджменту, тобто на основі маркетингових досліджень (вивчення еластичності попиту, ємності ринку, позиціонування товару на певному сегменті ринку) постійно коригувати обсяги випуску, ціни, домагаючись оптимального співвідношення витрат і прибутку.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на створення комплексних систем управління витратами, пошук шляхів удосконалення окремих функцій управління процесом зниження собівартості, які дозволять підвищити ефективність управління витратами та відповідно збільшення прибутковості та рентабельності підприємств України.